

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

SETBERGSSKÓLI

9. bekkur

Skólanámskrá Setbergsskóla

Námssvið og námsgreinar

Skólaárið 2024– 2025

Skólanámskrá Setbergsskóla.

Útgefin 2018.

Endurskoðuð 2024

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla. ©
Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: María Pálmadóttir, skólastjóri Setbergsskóla.

Margrét Ólöf Jónsdóttir, aðstoðarskólastjóri Setbergsskóla.

Útgefandi: Setbergsskóli (Hafnarfjarðarbær)

Hlíðarberg 2

221 Hafnarfjörður

netfang: setbergsskoli@setbergsskoli.is

veffang: <http://www.setbergsskoli.is>

Efnisyfirlit

Inngangur	5
II. Skólastarf 9. bekkjar	5
II.1. Samantekt kennslu í 9. bekk.....	6
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 9. bekk.....	6
II.3. Kennsluáætlunir og kennslugögn í 9. bekk.....	9
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf	9
II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi.....	10
III. Náms svið og námsgreinar	10
III.1. Matsaðferðir og matsverkfæri fyrir lykilhæfni.	11
III.2. Lykilhæfni 9. bekkur	11
1. Íslenska	13
1.1. Talað mál, hlustun og áhorf	14
1.2. Lestur og bókmenntir	14
1.3. Ritun og stafsetning.....	15
1.4. Málfræði.....	16
b.Viðmið um námshæfni í íslensku sem annað tungumál.....	18
2. Erlend tungumál.....	20
Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum.....	20
2.1. Enska	23
2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	24
3. List- og verkgreinar	25
Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum	25
3.1. Sviðslistir – dans og leiklist	26
3.2. Sjónlistir - myndmennt	26
3.3. Tónmennt	27
3.4. Heimilisfræði	27
3.5. Hönnun og smíði	28
3.6. Textílmennt.....	28
4. Náttúrugreinar.....	29
Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum.....	29
4.1 Náttúrufræði.....	30

4.3. Lífvísindi.....	32
5. Samfélagsgreinar	32
5.2. Jafnrétti og lífsleikni.....	33
5.3. Landfræði, saga og sam-/þjóðfélagsfræði	34
6. Skólaíþróttir	35
Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum	35
6.1. Íþróttir	38
6.2. Sund.....	39
7. Stærðfræði	41
7.1. Stærðfræði	42
7.2. Tölur, reikningur og algebra.....	44
7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi.....	45
8. Upplýsinga- og tæknimennt 9. bekkur	46
Viðmið um námshæfni	46
8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði	47
8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni	47
9. Valgreinar	48

Inngangur

Skólanámskrá Setbergsskóla er unnin út frá aðalnámskrá grunnskóla frá 2011. Sex grunnþættir mynda kjarna aðalnámskrárinnar og liðast þeir um skipulag skólastarfsins. Þættirnir eru læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun. Skólanámskrá Setbergsskóla er grunnur að öllu skólastarfinu og fjallar um áherslur í námi og kennslu. Hún er okkar vinnuþag og segja má að skólanámskráin sé lifandi þag því hún getur tekið breytingum á milli ára því skólastarfið er þess eðlis að það er í sífelldri endurskoðun.

Skólanámskránni er skipt eftir árgöngum. Stutt ágríp er af sögu skólans í byrjun. Fyrsti kafli fjallar síðan um menntastefnu hans og skiptist sá kafli í tvennt. Kafli tvö fjallar um námssvið og námsgreinar, námsaðstæður og námsmat. Í þeim kafla eru skilgreind markmið og leiðir sem farnar eru að settu marki. Kennararnir útfæra síðan skólastarfið námkvæmar við gerð kennsluáætlana, viku- og dagskipulags.

Í lokakaflanum má síðan finna í viðauka kynningu og viðmið grunnskólastarfs í Hafnarfirði.

Vor 2018 var tekin sú ákvörðun að skipta skólanámskránni niður í þrjú kafla til að gera hana aðgengilegri fyrir starfsfólk, foreldra og nemendur. Fyrsti hlutinn heitir „Kafli 1. Skólanámskrá Setbergsskóla. Saga skólans og menntastefna“. Öðrum hlutanum er skipt niður á tíu árganga þar sem fjallað er um, í hverjum árgangi fyrir sig, grunnþætti menntunar, námssvið og námsgreinar, lykilhæfni, metanleg hæfniviðmið, leiðir og námsmat. Kafli þessi er grunnur að skólastarfinu og getur verið breytilegur milli ára þar sem sífellt er verið að endurskoða hann. Við notum samskiptaforritið Mentor m.a. til að halda utan um mat á vinnu nemenda þar sem foreldrar geta fylgst með framgöngu barna sinna. Að lokum er þriðji hlutinn sem heitir „Viðauki A – G. Kynning og viðmið grunnskólastarfs í Hafnarfirði. Skólanámskrá Setbergsskóla“.

II. Skólastarf 9. bekkjar

Hlutverk þessa kafla er að kynna fyrir skólasamfélaginu megináherslur í starfsemi bekkjar svo það sé upplýst um framkvæmd skólastarfs í bekknum/árganginum. Það er m.a. gert til að foreldrar geti verið virkir þátttakendur í námi barna sinna á grundvelli uppeldisréttar síns. Um leið kynna kennarar fagmennsku skólastarfsins til að sýna fram á faglegt inntak og samhengi milli bekkja/árganga um þau gæði sem stefnt er að í skólastarfinu.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluáðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

II.1. Samantekt kennslu í 9. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	1 1 2 1
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	3 4
3. List- og verkgreinar	A Listgreinar: 3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) 3.3. Tónmennt B Verkgreinar: 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	1 1 0 1 1 1
4. Náttúrugreinar	4.1. Eðlis- og efnavísindi 4.2. Jarð- og störnufræði 4.3. Lífvísindi 4.4. Umhverfismennt	1 1 0,5 0,5
5. Samfélagsgreinar	6.1. Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði 6.2. Jafnrétti og lífsleikni 6.3. Landafræði, saga, sam-/þjóðfélagsfræði	1 1 1
6. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir 5.2. Sund	2 1
7. Stærðfræði	7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	1 3 1
8. Upplýsinga- og tæknimennt	8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði 8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni	1
9. Val	9. Valgreinar	5
Alls		37

II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 9. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnpáttur menntunar	Áhersluatriði
<p><i>HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:</i></p>	<p>Það er unnið með heilbrigði og velferð í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ýta undir að hollt mataræði með því að hvetja nemdur til að koma með hollt nesti að heiman og fá foreldra jafnframt til samstarfs við okkur í þeim tilgangi. Jafnframt bjóða upp á holla næringu í mótuneyti og sjoppu nemenda. • Hvetja til hollrar og fjölbreyttrar hreyfingar bæði í íþróttum og öðrum námsgreinum, má þar m.a. nefna útikennslu. • Eiga góð samskipti við nemendur, foreldra, starfsfólk og aðra sem að skólastarfinu koma. Það gerum við með því að vera fyrirmyndir og skapa skólabrag þar sem jákvæð og opin samskipti eru höfð að leiðarljósi. • Mikilvægt að nemendur fái nægjanlega hvíld og að jafnvægi sé á milli skóla og tómstunda.
<p><i>JAFNRÉTTI:</i></p>	<p>Það er unnið með jafnrétti í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mikilvægt er að hver einstaklingur sé metinn á eigin forsendum og fái að þroskast óháð kyni, fötlun, búsetu, stétt, kynhneigð, lítarhætti, lífsskoðunum, trúarbrögðum, tungumáli, ætterni og þjóðerni • Fagna margbreytileikanum og líta á hann sem tækifæri fremur en hindrun. • Koma fram við alla innan skólans, jafnt nemendur sem starfsmenn, af virðingu. • Standa vörð um gildin okkar, leitast við að skilja í stað þess dæma og hlusta og leiðbeina nemendum okkar með því að virkja þá og vekja til umhugsunar um hverja þá orðræðu sem upp kemur. • Vera meðvitaður um hvert við beinum athyglinni innan nemendahópsins og að allir séu virkjaðir. • Gæta þess að einstaklingum sé ekki mismunað eftir kynferði, kynþætti, fötlun, þjóðerni, aldri, né vegna trúar- eða stjórnmálaskoðana. Ýta undir að drengir og stúlkur átti sig á því valdi sem það hefur í að velja og hafna m.a. í samskiptum sínum við hitt kynið.
<p><i>LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:</i></p>	<p>Það er unnið með lýðræði og mannréttindi í árganginum þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gera nemendur ábyrga fyrir námi sínu og verkum. • Nemendur læri um rétt sinn og skyldur (t.d. úr Barnasáttmálanum, Mannréttindasáttmálanum, Salamanca-yfirlýsingunni) og að réttindum fylgir ábyrgð. • Nemendur verði meðvitaðir um mátt orðnotkunar í ræðu og riti. • Nemendur læri að bera virðingu fyrir margbreytileika mannlífsins og að virða hvern og einn eins og hann er. Nemendur geti unnið með ólíku fólki, virt skoðanir þess, tekist á við áskoranir og hugsað í lausnum. • Nemendum séu skapaðar aðstæður til umræðna þar sem rýnt er í efnið og þeir læri að ýmislegt getur legið að baki því sem virðist óskiljanlegt í fyrstu. • Nemendur læri að til þess að skapa samfélag þar sem öllum líður vel þurfum við að vera samábyrg, geta sýnt umhyggju fyrir öðrum og vera meðvituð og virkir þátttakendur í skólasamfélaginu.

	<p>Nemendur læri um mátt lýðræðis. T.d. að með lýðræði getur maður komið skoðunum sínum á framfæri, kosið um ýmis mál og lært þannig að meirihlutinn ræður. Þannig læra nemendur að axla ábyrgð.</p>
LÆSI:	<p>Það er unnið með læsi í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ýta undir viðtækan skilning á læsi s.s. umhverfislæsi, tölvulæsi, stafrænt læsi, tæknilæsi, fjölmiðlalæsi og en hvetja jafnframt til bóklestrar og að nemendur geti lesið sér til gagns. • Allir kennarar skólans leggja sig fram um að búa nemendum þær aðstæður að þeir verði læsir á umhverfi sitt og geti lesið sér til gagns í viðtækum skilningi. • Læsi snýst um sköpun merkingar sem á sér stað í samskiptum nemenda við þá sem þeir umgangast og í því umhverfi sem þeir búa við. Skólinn þarf að byggja á þeim grunni og styrkja enn frekar bæði undirstöðurnar og það sem byggt er ofan á með því að virkja nemendur í lærdómsferlinu. • Vera læs á náttúru, umhverfi, menningu og aðstæður. • Vera læs á mannleg samskipti/samfélagið og með því að vera læs á sjálfan sig þá læra nemendur smátt og smátt að þekkja muninn á eigin hugmyndum og annarra og virða þær. • Leggja áherslu á gott samstarf við heimilin í tengslum við læsi og auka skilning þeirra á mikilvægi að virkja nemendur í lærdómsferlinu. • Styðja við nemendur sem kljást við sértæka lesörðugleika
SJÁLFBÆRNI:	<p>Það er unnið með sjálfbærni í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skapa samábyrgt samfélag innan skólans þar sem allir eru virkjaðir og skoðað saman hvort allir hafi möguleika á þátttöku í því sem við erum að gera. • Gera nemendur meðvitaða um þeirra þátt í daglegri umgengni innan skólans; flokka rusl og stefna að því að hafa sem minnst af því, nota fjölnota umbúðir fyrir mat og drykki, hvetja til orkusparnaðar (slökkva ljós, fygjast með hita á ofnum eftir veðurfari, notkun á vatni, sápu og pappír, skoða hvernig við ferðumst til og frá skóla). • Nemendur læri hvernig hlutir verða til og hvaðan þeir koma og hvert þeir fara. • Skapa samfélag þar sem skólinn, heimilin, mötuneytið, foreldrafélagið, félagsmiðstöðin, leikskólinn vinna saman og eru upplýstir um stefnu skólans. • Nemendur öðlist skilning á samþili umhverfis, félagslegra þátta og efnahagspróunar; það skiptir máli að við nýtum auðlindir okkar skynsamlega og að nemendur átti sig á hringrásum og lögmálum náttúrunnar. • Stofnað verði umhverfisráð og nemendur virkjaðir þannig enn frekar.

SKÖPUN:	<p>Það er unnið með sköpun í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leyfa öllum að njóta sín og leggja áherslu á það í vinnu með nemendum að ferlið skiptir jafn miklu máli og afraksturinn. • Fá tækifæri til að uppgötva og tengja við fyrri þekkingu ásamt því að átta sig á því að sköpun byggir líka á gagnrýninni hugsun sem opnar nýjar leiðir til að nálgast viðfangsefnið. • Fá tækifæri til að ígrunda skoðanir og öðlast eigin sýn á heiminn. • Ýta undir skapandi hugsun í öllum námsgreinum og virkja hugann til að leita fjölbreyttra leiða til lausna. • Leitast við að vera opin fyrir hugmyndum nemenda svo þeir verði óhræddir við að segja frá, prófa sig áfram, að vera forvitnir og ígrunda. • Nálgast námsefnið í gegnum leik og tjáningu bæði leikræna, sjónræna og myndræna. • Örva ímyndunaraflíð og vera tilbúin að nota bæði efnivið og umhverfi á sem fjölbreyttastan hátt til að ýta undir sköpunargleði nemenda.
	<p>Bjóða upp á fjölbreytt og krefjandi verkefni sem miða við reynslu og þroska nemenda.</p>

II.3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 9. bekk

i. Kennsluaðstæður

Kennt er í heimastofu kennara, í sérkennslustofum, á nemenda gangi og á svæðum fyrir framan heimastofur. Nemendum er einnig skipt í hópa verklegum greinum og þá er kennt í tilheyrandi stofum.

ii. Kennsluáætlanir

Kennarar skipuleggja grófa áætlun yfir skólaárið og út frá þeim vinna þeir vikuáætlanir og heimavinnuáætlanir.

iii. Náms- og kennslugögn

Í skólafundum er kennslugögn sem nýtast árganginum best. Kennslugögn er jafnframt hægt að sækja í námsgagnaver og á bókasafn eftir viðfangi í hvert sinn.

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	<ul style="list-style-type: none"> • Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). • Aðgangur að tölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum.
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma:	<ul style="list-style-type: none"> • Öll námsgögn s.s. skriffæri, stílabækur og möppur fá nemendur í skólanum sér að kostnaðarlausu.

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf

Gott samstarf við heimilin er lykillinn að farsælu námi og velferð barnanna í skólanum og er sú samvinna mikilvægur hluti af starfi kennara. Á haustin eru haldnir fundir sem skipulagðir eru af umsjónarkennurum og faggreinarkennurum í samstarfi við stjórnendur skólans. Tilgangur þessara funda er að stilla saman strengi, fara yfir markmið með skólagöngunni og ýmis hagnýt mál sem mikilvægt er að ræða. Á þessum

haustfundum er líka markviss fræðsla í ákveðnum árgöngum sem skipulögð er í samvinnu við foreldrafélag skólans. Tvisvar á ári boða umsjónarkennarar foreldra í einstaklingsviðtöl ásamt börnum þeirra þar sem farið er yfir námsframgöngu, líðan og samskipti. Á þessum dögum eru faggreinakennarar jafnframt til viðtals. Mikilvægt er í þessari samvinnu að skólinn veiti upplýsingar um gengi og líðan nemenda en jafnframt að foreldrar geri slíkt hið sama. Kennarar eru með viðtalstíma í töflu, setja inn upplýsingar inn á Mentor og tölvupóstsamskipti eru jafnframt mikið notuð. Kennarar vinna heimavinnuáætlanir og sendir eru póstar um það sem verið er að gera í skólanum. Jafnframt eru upplýsingar settar inn á heimsíðuna um skólastarfið.

Í sumum tilvikum eru teymi um ákveðna nemendur til að styðja enn frekar við þá. Innan skólans starfar skólaráð undir stjórn skólustjóra sem og foreldrafélag. Hlutverk þess er að styðja við skólastarfið, efla tengsl heimila og skóla og stuðla þannig enn frekar að velferð nemenda.

Nánar um foreldrasamstarf og upplýsingagjöf er að finna í A hluta skólanámskrár – starfsáætlun.

II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í bekknum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum).

Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat.

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennarar nota ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendur að ná árangri. Er það misjafnt eftir aldri nemenda hvaða leið er farin við námsmatið. Nánari útlitun á námsmatsleiðum er að finna í Skólanámskrá Setbergsskóla – námsvið og námsgreinar þar sem fjallað er um hvern árgang fyrir sig.

b. Stöðumat.

Stöðumat fer fram 2 sinnum á skólaárinu með viðtali nemanda og foreldra með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfra og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim til að ná frekari árangri í náminu.

b. Lokamat:

Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á vinnu sinni yfir skólaárið.

Meginmarkmið þess er að veita nemanda yfirsýn yfir stöðuna hjá sér við lok skólaárs og gefa honum vitnisburð fyrir frammistöðu.

III. Námsvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í átta skilgreind námsvið og eitt opið (val) en hverju námsviði heyrja mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námsvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömu leiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námsviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggis og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

III.1. Matsaðferðir og matsverkfæri fyrir lykilhæfni.

Lykilþættir	Matsverkefni	Matsaðferðir	Matsverkfæri
Tjáning og miðlun	<ul style="list-style-type: none"> Leikrit. Kynningar. Bekkjarsamræður 	<ul style="list-style-type: none"> Kynningamat. Bekkjarumræðumat. 	<ul style="list-style-type: none"> Gátlistar með atriðalistum um gæði tjáningar og miðlunar
Skapandi og gagnrýnin hugsun	<ul style="list-style-type: none"> Umræður Skrifleg verkefni. 	<ul style="list-style-type: none"> Framlag í persónulegum verkefnum. Þátttaka í umræðum. 	<ul style="list-style-type: none"> Mat á verkefnum
Sjálfstæði og samvinna	<ul style="list-style-type: none"> Hópavinna Sjálfstæð verkefni Frímínútnaþátttaka 	<ul style="list-style-type: none"> Þátttaka í hópastarfi. Lausn persónulegra krefjandi verkefna. 	<ul style="list-style-type: none"> Mat á hóp- og einstaklings verkefnum.
Notkun og beiting upplýsinga			
Ábyrgð á eigin nám	<ul style="list-style-type: none"> Heimanám. Virgni í tímum. Verkefnaskil. 		<ul style="list-style-type: none"> Virknimat í tímum Mætingaskráninga. Heimanámsskráningar

III.2. Lykilhæfni 9. bekkur

Lykilþáttur	2a. Hæfniviðmið eftir lykilþáttum	2b. Matslýsingar fyrir A-D kvarða				
	Við lok skólaárs getur nemandi:	A	B	C	D	
TJÁNING OG MIÐLUN	Tjáð hugsanir sínar, hugmyndir, upplýsingar og tilfinningar með fjölbreyttum leiðum. Myndað sér skoðun og tjáð sig um hugmyndir og upplýsingar sem upp koma, tekið þátt í skoðanaskiptum	Tekið virkan þátt í samræðum og gert grein fyrir skoðunum sínum af miklu öryggi . Fjallað um ólík viðfangsefni af öryggi og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir	Tekið virkan þátt í samræðum og gert vel grein fyrir skoðunum sínum. Fjallað um ólík viðfangsefni og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali og	Tekið virkan þátt í samræðum og gert grein fyrir skoðunum sínum Fjallað um ólík viðfangsefni og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali og		
	um viðfangsefni og rökstutt mál sitt. Fjallað um ólík viðfangsefni af öryggi og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali. Notað fjölbreyttar aðferðir í kynningum og sýnt öryggi og vandvirkni við að miðla þekkingu sinni.	efnisvali og viðmælendum. Notað ólíka miðla vel við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri.	viðmælendum. Notað ólíka miðla við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri.	viðmælendum. Notað ólíka miðla við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri að nokkru leyti .		

SKAP- ANDI OG GAGNRÝNIN HUGSUN	<p>Spurt spurninga og farið fjölbreyttar leiðir við efnistöð og úrvinnslu verkefna.</p> <p>Sett sér skilgreind viðmið um árangur.</p> <p>Beitt gagnrýni og skapandi hugsun við úrlausn verkefna á uppbyggilegan hátt.</p> <p>Gagnrýnt gefnar upplýsingar með rökum og dregið ályktanir.</p> <p>Fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum.</p>	<p>Spurt spurninga og unnið sjálfstætt af miklu öryggi við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt.</p> <p>Gert sér vel grein fyrir hvað liggur að baki árangri og nýtt sér vel aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið mjög vel með upplýsingar á gagnrýnan hátt og fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum.</p>	<p>Spurt spurninga og unnið sjálfstætt við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt.</p> <p>Gert sér grein fyrir hvað liggur að baki árangri og nýtt sér aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið vel með upplýsingar á gagnrýnan hátt og oft fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum.</p>	<p>Spurt spurninga og unnið að einhverju leyti sjálfstætt við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt.</p> <p>Gert að hluta grein fyrir hvað liggur að baki árangri og að hluta nýtt aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið að vissu marki með upplýsingar á gagnrýnan hátt og stundum fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni.</p>	
SJÁLFSTÆÐI OG SAMVINNA	<p>Dýnt frumkvæði í námi sínu og sjálfstæði í vinnubrögðum.</p> <p>Nýtt sér aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar og byggja upp jákvæða sjálfsmynd.</p> <p>Unnið í hóp og tekið þátt í jákvæðum samskiptum við aðra í námi og félagsstarfi.</p> <p>Verið virkur og skilið ábyrgðina við að vera þátttakandi í samfélagi.</p> <p>Tekið leiðsögn og gagnrýni á uppbyggilegan hátt og sett eigin gagnrýni fram á sanngjarnan máta.</p> <p>Útfært og tekið þátt í samfélagsverkefni með öðrum á lýðræðislegan hátt.</p>	<p>Sýnt mikið frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið mikla ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Tekið á móti og sett fram vel skipulagða gagnrýni á sanngjarnan máta.</p>	<p>Sýnt frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Tekið á móti og sett fram skipulagða gagnrýni á sanngjarnan máta.</p>	<p>Sýnt nokkurt frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið að vissu marki ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Að einhverju leyti tekið á móti og sett fram skipulagða gagnrýni á sanngjarnan máta.</p>	
NÝTING MIÐLA OG UPPLÝS- INGA	<p>Tamið sér gagnrýni á mismunandi upplýsingar og skilji hvað felst í ábyrgri.</p> <p>Notkun upplýsinga við eigið nám.</p> <p>Notað fjölbreytta miðla við skipulag, nýsköpun, þróun og framsetningu upplýsinga og hugmynda.</p> <p>Notað heimildir og upplýsingar á siðferðislega verjandi hátt í námi, í eigin lífi og á rafrænum samskiptamiðlum.</p>	<p>Nýtt sér vel ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt, aflað upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra af öryggi.</p>	<p>Nýtt sér ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt, aflað upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra.</p>	<p>Stundum nýtt sér ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt, aflað upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra að vissu marki.</p>	
ÁBYRGÐ OG MAT	<p>Nýtt sér sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum.</p>	<p>Nýtt sér vel sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum. Útfært</p>	<p>Nýtt sér sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum. Útfært</p>	<p>Nýtt sér að vissu marki sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum</p>	

Á EIGIN NÁMI	Útfært markmið, fylgt þeim eftir og lagt mat á það í lokin hvernig til tókst. Lagt mat á árangur sinn í námi og endurskoðað markmið sín með hliðsjón af viðmiðum.	markmið í námi, fylgt þeim eftir og lagt af öryggi mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.	markmið í námi, fylgt þeim eftir og lagt mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.	aðferðum. Stundum útfært markmið í námi, fylgt þeim eftir og lagt að einhverju leyti mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.	
--------------	--	---	--	---	--

I. Íslenska

a. Viðmið um námshæfni í íslensku

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku
Talað mál, hlustun og áhorf:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks. Notið myndefnis, upplestrar og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni.
Lestur og bókmenntir:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur lesið almenna texta af öryggi og góðum skilningi. Nemandi getur lagt mat á texta og túlkað. Nemandi getur greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta. Nemandi getur lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga. Nemandi getur valið sér lesefni til gagns og ánægju og komið fram sem sjálfstæður lesandi.
Ritun og stafsetning:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur beitt skipulegum vinnubrögðum og skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar. Nemandi getur tjáð hugmyndir sínar og skoðanir, samið texta frá eigin brjósti. Nemandi getur beitt reglum um rétttritun, hefur náð góðu valdi á stafsetningu.
Málfræði:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra í texta. Nemandi getur notað algeng orðtök og málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt.

I.1. Talað mál, hlustun og áhorf

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar Þessi liður tengist bókmenntum í bekk þar sem kennari les upphátt fyrir nemendur og þeir vinna spurningar upp úr köflum sem lesnir eru. Einnig horfa nemendur á myndir sem tengjast námsefni bókmennta í 9. bekk.

Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Upplstur í bókmenntum þar sem kennarar lesa Kjalnesingasögu fyrir nemendur og þeir svara spurningum úr efninu

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Nemendur leysa stór verkefni og túlka innihald sögunnar eftir að hafa lesið og hlustað á upplestur úr bókinni Kjalnesingasaga.
- Nemendur leysa stór verkefni og túlka innihald sögunnar eftir að hafa lesið og hlustað á upplestur úr skáldsögu eftir íslenskan höfund.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Lesið fyrir nemendur í skóla
- Nemendur vinna verkefni úr námsefninu sem lesið er fyrir þá
- Nemendur ljúka verkefninu heima ef ekki vinnst tími til þess í skólanum □ Nemendur lesa heima og undirbúa umræður fyrir næsta tíma

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur þjálfast í virkri hlustun
- Þjálfar nemendur í að muna það sem fyrir þá er lesið og efla athygli þeirra □ Þjálfar nemendur að taka ígrundaða afstöðu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Nemendur hlusta á lestur bókmennta
- Nemendur horfa á myndir tengdar þeim bókum sem lesnar eru
- Nemendur ígrunda viðfangsefnið og skrifa þær niður.
- Námsmat: sjá bókmenntir

I.2. Lestur og bókmenntir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Kennari les upphátt fyrir nemendur nútímabókmenntir fyrri hluta vetrar og fornbókmenntir síðari hlutann. Nemendur vinna spurningar upp úr köflum sem lesnir eru. Einnig horfa nemendur á myndir sem tengjast námsefni bókmennta í 9. bekk.

Nemendur lesa valbækur og skila bókrýniverkefnum úr þeim bókum.

Ljóðstafir og myndmál ljóða rifjað upp og farið í bragfræði. Nemendur vinna verkefni í tengslum við námsefnið

Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Fornbókmenntir
- Nútímabókmenntir
- Ljóð

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- **Kjalnesingasaga**
- Skáldsaga eftir íslenskan höfund-Vertu ósýnilegur eftir Kristínu Helgu Gunnarsdóttur.
- Smásögur: Fimbulvetur, Á rás, Náttfiðrildi og Draugaljósíð.
- Ýmsar bækur af bókasafni og úr hillunni heima
- Með fjaðrabliki... (ljóð og textar)

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennari og/eða nemendur lesa upphátt og útskýrir textann og innihald sögunnar
- Nemendur svara spurningum úr efni textans
- Nemendur lesa og skila bókrýni úr völdum bókum af bókasafni eða úr hillunni heima
- Nemendur lesa sér til yndis
- Nemendur kynna sér mismunandi ljóð og þjálfá lesskilning með greiningu á inntaki ljóða

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur hlusta á upplestur kennara og þjálfast þar með einnig í virkri hlustun, einnig horfa nemendur á myndefni tengt þeim bókum sem lesnar eru

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Kjalnesingasaga-og stærri verkefni
- Vertu ósýnilegur og stærra verkefni

I.3. Ritun og stafsetning

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Í ritun-er lögð áhersla á að nemendur þekki eftirfarandi hugtök: Málsgrein, setning, efnisgrein, inngangur, meginmál og niðurlag.

Mikilvæg er er að nemendur átti sig á muninum á mismunandi textagerð, þ.e. frásagnartexta, fræðitexta, upplýsingatexta, leiðbeiningatexta, útskýringatexta, sannfæringartexta og rökræðutexta.

Nemendur vinna ýmis ritunarverkefni sem tengjast oftast bókmenntum t.d. bókrýni. Einnig vinna nemendur ýmis önnur ritunarverkefni:

Nemendum er leiðbeint í stafsetningu og málfræði í gegnum ritun.

Nemendur fá einnig hefti um ritun heimildaritgerða (samþætting við samfélagsfræði)

Tímafjöldi: 1 tími í viku og skiptist milli stafsetningar og ritunar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna/skrifa átta bókrýnisverkefni úr bókum sem þau velja sér sjálf.
- Stafsetning

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Beinagrindur-Handbók um ritun eftir Sue Palmer
- Heimir-handbók um heimildarritun vefur
[mms.ishttps://vefir.mms.is/flettibaekur/namsefni/heimirapa/?authuser=0#16](https://vefir.mms.is/flettibaekur/namsefni/heimirapa/?authuser=0#16)
- Ýmsar bækur til yndislestrar
- Ýmis verkefni frá kennurum, Orðasnakk (leikur á neti)

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur vinna verkefni í skólanum en ljúka heima ef ekki er nægur tími
- Nemendur vinna æfingar í stafsetningu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendum er bent á að huga að frágangi, snyrtimennsku og vönduðu málfari við uppsetningu ritanna.
- Kennari leggur inn stafsetningarreglur og nemendur vinna æfingar þeim tengd

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Upplestur að hausti og vori
- Ýmis bókrýni og ritunarverkefni
- Ritgerð, samþætt með samfélagsfræði

I.4. Málfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Í málfræði er unnið með sagnorð og smáorð. Kennari leggur inn fyrir bekkinn málfræðireglur og nemendur vinna síðan verkefni tengd innlögninni. Einnig er unnið með ýmsa þætti svo sem málshætti, orðtök og ýmis hugtök s.s. víðtækt og sértækt, samheiti, andheiti, o.fl.

Tímafjöldi: 2 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Málið í mark: Sagnorð
- Upprifjun og þjálfun ýmissa hugtaka t.d. víðtækt og sértækt og þjálfun skilnings á málsháttum og orðtökum og fl.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Málið í mark; Sagnorð, eftir Ásu Marín Hafsteinsdóttur
- Finnur 2 til upprifjunar og þjálfunar, eftir Svanhildi Kr. Sverrisdóttur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn á málfræðireglum og nemendur vinna verkefni þeim tengd og ljúka verkefnum heima ef tími vinnst ekki til í tímum
- Nemendur vinna verkefni í Orðháki 2 (ljósrit) í skólanum
- Neistar, eftir Davíð A. Stefánsson og Sigrún Valdimarsdóttir

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Orðasnakk; Nemendur vinna að því að finna eins mörg orð og þeir geta með fyrirfram gefnum stöfum (rafrænt)

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Könnun á þekkingu nemenda á sagnorðum
- Orðflokkgreining

Námsmat samanstendur af ofangreindum þáttum

b. Viðmið um námshæfni í íslensku sem annað tungumál

Skipulag íslensku sem annars tungumáls á einstökum skólastigum grunnskóla tekur mið af aldri, þroska og þörfum nemenda. Áföngunum er hér skipt niður í stig sem miðast við færni í íslensku við lok hvers stigs.

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni 1.stig.
Talað mál, hlustun og áhorf:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur skilið einfalt daglegt mál Nemandi getur tjáð sig á einföldu máli Nemandi getur skilið daglegt mál og tekið þátt í umræðum/samtölum um algeng málefni
Lestur og bókmenntir:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Notað íslenskt stafróf og tengt saman staf og hljóð Nemandi hafi öðlast þann orðforða sem þarf til að skilja og geta rætt um námsefni árgangs síns Nemandi getur borið íslensku það skýrt fram að framburður sé skiljanlegur
Ritun:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur myndað rétt uppbyggðar setningar á íslensku Nemandi getur skrifað stutta, einfalda frásögn, lýsingu eða skilaboð
Málfræði:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Nemandi tali það málfræðilega rétt að mál hans skiljist

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni 2.stig.
Talað mál, hlustun og áhorf:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tekið þátt í umræðum í skóla um námsefni og annað sem er á dagskrá Nemandi getur lýst atvikum, persónum og hlutum og endursagt einfaldan texta sem hann hefur lesið Nemandi getur spurt og svarað spurningum sem tengjast einstökum námsgreinum og beðið um aðstoð þegar þarf Nemandi getur tekið þátt í samtali þar sem beita þarf útskýringum og rökum Nemandi getur borið fram íslenskt mál án teljandi áhrifa frá móðurmáli sínu
Lestur og bókmenntir:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur lesið og skilið texta við hæfi, svo sem námsefni, og leitar eftir aðstoð þar sem skilning þrýtur Nemandi getur lesið auðlesnar íslenskar barnabókmenntir, túlkað þær og tjáð sig um þær Nemandi getur notað aðgengileg gögn til sér til aðstoðar við lestur og ritun, svo sem orðabækur og rafræn hjálpargögn.

Ritun:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tjáð hugsanir sínar og reynslu í rituðu máli. Nemandi getur stafsett nokkuð rétt léttan texta og nýtt sér nokkrar meginreglur stafsetningar Nemandi getur skrifað sögu eða greinargerð á skiljanlegu máli
Málfræði:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Nemandi tali það málfræðilega rétt að mál hans skiljist

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni 3.stig.
Talað mál, hlustun og áhorf:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tekið þátt í umræðum og rökræðum um viðfangsefni og er óhræddur að leggja fram tillögur Nemandi getur hlustað á sögu eða annan texta, endursagt efni hans í stuttu máli og túlkað
	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur notað íslenskt mál sér til framdráttar í samskiptum við aðra, svo sem til að tjá hug sinn og þarfir Nemandi getur beitt málfari og málhegðun sem hæfir stað og stund og tekur tillit til viðmælanda Nemandi getur borið fram íslensk máhljóð og hljóðasambönd og notað íslenskar áherslur og hrynjandi
Lestur og bókmenntir:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur valið og lesið sér til ánægju og fróðleiks margvíslegt efni á íslensku og nýtir fjölbreytt hjálpargögn sem skýra orð og orðasambönd Nemandi getur valið sér bókmenntir sem hæfa aldri og áhuga, skilið þær, túlkað og notið Nemandi getur nýtt sér íslenskar vefsíður til fróðleiks og ánægju Nemandi getur dregið saman aðalatriði eða viðeigandi upplýsingar úr texta
Ritun:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur skrifað ritgerðir, skýrslur, frásagnir og átt samskipti með tölvu og valið stíl og málsnið eftir lesanda, efni og tilefni Nemandi getur stafsett og gengið frá texta í samræmi við íslenskar reglur, og notað orðabækur og vefefni sér til stuðnings
Málfræði:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi tali það málfræðilega rétt að mál hans skiljist Nemandi getur nýtt sér þekkingu sína á málfræði til að bæta málnotkun, stafsetningu og tungumálanám

Unnin er einstaklingsáætlun í samvinnu við kennara og foreldra eftir því sem þarf.

2. Erlend tungumál

Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum

ENSKA

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum
Hlustun:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti. Nemandi getur fylgt þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmenningar sem höfðar til hans og getur sagt frá eða unnið úr því á annan hátt. Nemandi getur hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur, eins og t.d. tilkynningum og leiðbeiningum við kunnulegar aðstæður og brugðist við með orðum eða athöfnum.
Lesskilningur:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla og brugðist við og fjallað um efni þeirra. Nemandi getur fundið lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta í verkefnavinnu. Nemandi getur lesið sér til gagns og gamans auðlesnar bækur og tímarit ætluð ungu fólki og fjallað um efni þeirra og skilið leiðbeiningar og upplýsingar um það sem snertir daglegt líf, t.d. tómstundir og ferðalög.
Samskipti:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf. Nemandi getur bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum. Nemandi getur notað málið sem samskiptamiðil í kennslustundum og undirbúið, tekið og veitt viðtal.
Frásögn:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sagt hnökralítið frá reynslu, framtíðaráformum og eigin skoðunum. Nemandi getur greint frá og lýst atburðum og athöfnum með stuðningi gátlista, tónlistar, mynda o.s.frv. Nemandi getur flutt einfalda, undirbúna kynningu á efni sem tengist náminu og flutt tilbúið eða frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.

Ritun:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur skrifað texta af mismunandi gerðum, með stuðningi, t.d. gátlista og fyrirmynda og hagað máli sínu í samræmi við inntak og viðtakanda. Nemandi getur samið texta þar sem ímyndunaraflíð fær að njóta sín. Nemandi getur sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið, séð eða heyrt. Nemandi getur lýst atburðarás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.
Menningarlæsi:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sýnt fram á að hann þekkir til siða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða.
Námshæfni:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sett sér nokkuð raunhæf markmið. Nemandi getur gert sér nokkra grein fyrir hvar hann stendur í náminu. Nemandi getur beitt sjálfsmati.

DANSKA

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum
Hlustun:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti. Nemandi getur fylgt þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmennningar sem höfðar til hans og getur sagt frá eða unnið úr því á annan hátt. Nemandi getur hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur, eins og t.d. tilkynningum og leiðbeiningum við kunnuglegar aðstæður og brugðist við með orðum eða athöfnum.

Lesskilningur:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla og brugðist við og fjallað um efni þeirra. Nemandi getur fundið lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta í verkefnavinnu. Nemandi getur lesið sér til gagns og gamans auðlesnar bækur og tímarit ætluð ungu fólki og fjallað um efni þeirra og skilið leiðbeiningar og upplýsingar um það sem snertir daglegt líf, t.d. tómstundir og ferðalög.
Samskipti:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf. Nemandi getur bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum. Nemandi getur notað málið sem samskiptamiðil í kennslustundum og undirbúið, tekið og veitt viðtal.
Frásögn:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sagt hnökralítið frá reynslu, framtíðaráformum og eigin skoðunum. Nemandi getur greint frá og lýst atburðum og athöfnum með stuðningi gátlista, tónlistar, mynda o.s.frv. Nemandi getur flutt einfalda, undirbúna kynningu á efni sem tengist náminu og flutt tilbúið eða frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.
Ritun:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur skrifað texta af mismunandi gerðum, með stuðningi, t.d. gátlista og fyrirmynda og hagað máli sínu í samræmi við inntak og viðtakanda. Nemandi getur samið texta þar sem ímyndunaraflíð fær að njóta sín. Nemandi getur sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið, séð eða heyrt. Nemandi getur lýst atburðarás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.
Menningarlæsi:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sýnt fram á að hann þekkir til siða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða og getur borið saman við eigin menningu. Nemandi getur sýnt fram á að hann áttar sig á skyldleika erlenda málsins við íslensku, eigið móðurmál eða önnur tungumál sem hann er að læra.

Námshæfni:	<p><i>Við lok árgangsi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur beitt lykilnámsaðferðum til að auðvelda skilning og notkun á tungumálinu og valið aðferð sem hæfir viðfangsefninu, t.d. umorðað ef hann vantar orð og lesið í aðstæður og getið sér til hvaða samræður fara þar fram. Nemandi getur tekið þátt í samvinnu um ýmiss konar viðfangsefni og sýnt öðrum tillitssemi. Nemandi getur beitt sjálfsmati og tekið þátt í jafningjamati á raunsæjan hátt og veitt sanngjarna endurgjöf með stuðningi frá kennara.
	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur nýtt sér algengustu hjálpartæki, s.s. uppflettirit orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélur. Nemandi getur nýtt sér eigin reynslu og þekkingu þegar kemur að því að tileinka sér nýja þekkingu.

2.1. Enska

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur lesa fjölbreytta texta og vinna ýmis verkefni sem tengjast þeim. Lögð er áhersla á hlustun og að nemendur þjálfist í að tjá sig munnlega og skriflega. Helstu málfræðiatríði kennd. Tímafjöldi: 4 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Sambönd og samskipti kynjanna
- Menning annarra landa
- Mismunandi viðhorf í heiminum
- Fantasiur og mýtur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Spotlight 9 lesbók og vinnubók. Bókin samanstendur af æfingum í skilningi, hlustun, málfræði og ritun
- Lestrarbækur valdar af safni
- Efni af vef t.d. af youtube
- Kvikmyndir.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hópinnlögn í kennslustundum
- Einstaklingsmiðað nám eftir hraða hvers og eins
- Sjálfstæð vinna
- Hópverkefni og kynningar
- Verkefni unnin (ritun, bókrýni, kvikmyndaverkefni o.fl.)
- Ípadar, gagnvirkt efni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Leiðsagnarmat

- Mat á verkefnum
- Kaflapróf eftir hvern kafla í námsbók
- Sagnapróf
- Samskiptapróf
- Ritunarverkefni-og próf
- Frásögn
- Lesskilningspróf –og verkefni
- Náms hæfni - Frammistaða í tímum, vinnuskil, sjálfsmat, jafningjamat, markmiðssetning nemenda, námsaðferðir, glósur úr köflum
- Vorpróf

2.2. Danska og önnur Norðurlandamál

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur lesa fjölbreytta texta og vinna ýmis verkefni sem tengjast þeim. Lögð er áhersla á hlustun og að nemendur þjálfist í að tjá sig munnlega og skriflega. Helstu málfræðiatríði kennd. Tímafjöldi: 3 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Víkingar
- Hættulegur heimur
- Föt og fylgihlutir
- Fjölmiðlar, samskiptamiðlar, auglýsingar, kvikmyndir o.fl.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Smil lesbók og vinnubók
- Bókin Den Nye Lærer og verkefni.
- Grammatik kennslubók í málfræði og æfingahefti □ Ýmis málfræði verkefni og ritanir.
- Kvikmyndir
- Efni af vef

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hópinnlögn
- Sjálfstæð vinna
- Hópverkefni
- Ritunarverkefni
- Hlustun og tjáning
- Spjaldtölvur–gagnvirkir efni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Kaflapróf
- Vorpróf
- Ýmis verkefni
- Frammistaða í tímum
- Heimavinnuskil

3. List- og verkgreinar

Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum
Sviðslistir:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur veitt uppbyggilega gagnrýni, jafnframt tekið á móti henni og nýtt sér til framdráttar. Nemandi getur rökrætt efni og tjáð skoðanir sínar og röstutt mál sitt á viðeigandi máta og í samræmi við umræðuefni. Nemandi getur tjáð sig á frambærilega hátt í stórum sem smáum hópum.
Sjónlistir:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi vandar vinnu sína, gengur vel um og sýnir virðingu fyrir efni og áhöldum. Nemandi getur unnið sjálfstætt og sýnt frumkvæði. Nemandi getur unnið í hóp og tekið tillit til annarra í hópavinnu. Nemandi getur fjallað um eigin verk og annarra í virku samtali við aðra nemendur. Nemandi þekkir ýmsa stíla og stefnur í myndlist. Nemandi hefur skilning fyrir hlutverk listar á mismunandi sviðum samfélagsins.
Tónmennt:	Ekki kennd í 9. bekk
Heimilisfræði:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi þekkir og getur beitt helstu matreiðsluaðferðum Nemandi getur sýnt frumkvæði í góðri umgengni og frágangi á vinnusvæði Nemandi getur tekið þátt í samvinnu með sameiginlegt markmið hópsins að leiðarljósi Nemandi getur sagt frá hlutverkum næringarefna, í hvaða hráefnum þau eru að finna og hvers vegna þau eru mikilvæg fyrir heilsu
Hönnun og smíði:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur framkvæmt flóknari samsetningar, s.s. samlímingu, töppun og skrufun. Nemandi getur beitt viðeigandi vinnustellingum og notað réttan hlífðarbúnað og fjallað um vinnuvernd og hvers vegna reglur þar að lútandi eru settar. Nemandi getur unnið sjálfstætt eftir verkáætlun og vinnuteikningu, útbúið efnislista og reiknað kostnað. Nemandi getur greint vistvæn efni frá óvistvænum og haft sjálfbærni að leiðarljósi við vinnu sína, s.s. við efnisval.

	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sagt frá mikilvægi verkþekkingar í nútíma samfélagi. Nemandi getur gert sér grein fyrir hvort og hvernig hægt er að endurnýja ýmsa hluti til að lengja líftíma þeirra. Nemandi getur tekið frumkvæði í námi sínu og verið sjálfstæður og ábyrgur í vinnubrögðum.
Textílmennt:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi sýnir frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Nemandi vinnur með fjölbreytt textílefni og kynnist efnisfræði greinarinnar. Nemandi vinnur með einföld snið og uppskriftir.

3.1. Sviðslistir – dans og leiklist

Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur fái tækifæri til að tjá sig á skýran og skilmerkilegan hátt.
- Nemendur hlusti á aðra af virðingu.
- Nemendur átti sig á ólíkum blæbrigðum raddarinnar.
- Nemendur fá tækifæri til að ræða námsefni og starfið í skólanum.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsefni tengt lífsleikni, tjáningu og framsögn.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Umræður
- Bekkjarfundir
- Kynningar

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Fylgt er eftir að allir fái að njóta sín og að virðing sé borin fyrir öllum.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat

3.2. Sjónlistir - myndmennt

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Tímafjöldi: 4 kennslustundir á viku í c.a. 12 vikur fyrir hvern hóp (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

- Andlitsmynd með kolum
- Hanna auglýsingaskilti
- Abstrakt list - formfræði og myndbygging.

- Unnið með þrívídd form, leir og/eða annað efni
- Endurgera verk úr listasögunni. Í framhald kynna viðkomandi listamaður.
- Vettvangsferð á listasafn.
- Tveggja hvarfþunkta mynd

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Pappír, lím, blýantur, strokleður, yddari, ýmis konar litir, penslar, skæri,
- ípad

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan fram í skóla á eftirfarandi hátt:

- Sýnikennsla
- Einstaklingskennsla
- Myndbönd

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Vinnusemi og framkoma í tíma.
- Ferilmappa

3.3. Tónmennt

Ekki kennd í 9. bekk.

3.4. Heimilisfræði

Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Mikilvægi hreinlætis og réttar geymslu í meðferð matvæla
- Ýmiskonar matreiðsla og bakstur
- Heilbrigðir lífhættir og neysluvenjur
- Fæðuflokkarnir og samsetning máltíðar
- Næringarfræði
- Matvælafræði
- Frágangur í eldhúsinu
- Umhverfisvitund

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Uppskriftir fyrir unglíngastig (Námsgagnastofnun)
- Uppskriftir og annað efni frá kennara
- Eldhúsáhöld

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- Hópinnlögn
- Einstaklingsvinna, hópa- og paravinna
- Verklef og skrifleg verkefni

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Sýnikennsla
- Einstaklingskennsla
- Einstaklingsvinna, hópa- og paravinna

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat.
- Metin er vinnusemi og verkefni
- Lögð er áhersla á sjálfstæði í vinnubrögðum, jákvæð samskipti og frágang á vinnusvæði

3.5. Hönnun og smíði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Tímafjöldi: 4 tímar á viku í 12 vikur (40 mínútna kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Frjálst verkefnaval

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru m.a.:

- Almenn handverkfæri svosem útsögunarsög, þvingur, hamar ofl.
- Hefilbekkur
- Tífsög, standborvél, pússuvél
- Hlífðarbúnaður og áhöld til að þrifa
- Efniviður svosem krossviður, fura, mdf ofl.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Smíðjur eru kenndar 4 kennslustundir á viku. Kennst er í smíðastofu og er aðallega notast við sýnikennslu og einstaklingskennslu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hver og einn fer á sínum hraða og vinnulag miðað við getu hvers og eins.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Vinnusemi og framkoma

3.6. Textílmenn

Tímafjöldi: 1 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár)

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hnúta litun
- Vélsaumsverkefni eftir leiðbeiningum

- Sníðagerð
- Sjálfstætt vélsaumsverkefni

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Fatalitir
- Sníð
- Saumavélar og því sem henni fylgir
- Ýmis efni og saumaleiðbeiningar.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskennsla.
- Sýnikennsla.
- Lotuskipt.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat

4. Náttúrugreinar

Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum
Geta til aðgerða:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> • Nemendi getur framkvæmt eigin athuganir.
Gildi og hlutverk vísinda og tækni:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur gert tilraunir og útbúið skýrslur og beitt þeim hugtökum sem eiga við. • Nemandi getur lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt. • Nemandi getur aflað sér heimilda.
Lífvísindi:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur útskýrt hlutverk helstu líffæra og líffærakerfa mannlíkamans. • Nemandi getur útskýrt gerð frumna og þekki líffæri þeirra. • Nemandi þekki hlutverk meltingar- og öndunarfæra. • Nemandi þekki hvernig lífrin, nýrun, hjartað og blóðrásin starfa og þekki ónæmiskerfið. • Nemandi getur útskýrt mismunandi lög húðarinnar og hvernig líkaminn stjórnar líkamshitanum. • Nemandi getur útskýrt gerð beinagrindarinnar og þekki störf mismunandi vöðva í líkamanum.

	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi viti hvernig heilinn, taugakerfið og skynfærin starfa ásamt boðkerfi hormóna. Nemandi getur útskýrt hvernig einstaklingur getur stuðlað að eigin velferð og heilsu með ábyrgri hegðun.
Eðlis- og efnafræði:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur lesið út úr lotukerfinu eiginleika frumeinda, tákn, massa, sætistölu. Nemandi kann að stilla efnajöfnur og þekkir helstu efnabreytingar og hvað hefur áhrif á efnabreytingar. Nemandi þekkir muninn á sýrum og bösum.

4.1 Náttúrufræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur lesa heima, svara spurningum og vinna verkefni. Í kennslustundum er farið yfir heimaverkefni, rætt um efnid, verkefni unnin í einstaklingsvinnu og hópum, tilraunir og athuganir gerðar. Námsmat felst í kaflaprófum, virkni í tímum, vinnubók og ýmsum öðrum verkefnum.

Tímafjöldi: 3 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

Líffræði:

- Líkaminn – frumur sem starfa saman
- Melting og öndun
- Blóðrásin
- Húðin, stoð- og hreyfikerfi
- Taugakerfið
- Kynfræðsla
- Vímuefni

Efnafræði:

- Lotukerfið
- Efnabreytingar

ii. Námsgögn og kennslufni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

Líffræði:

- Mannlíkaminn
- Myndbönd
- Athuganir

Efnafræði:

- Efnisheimurinn
- Myndbönd
- Sýndartilraunir
- Sýnitilraunir

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur lesa heima

- Nemendur svara spurningum og vinna verkefni í einstaklingsvinnu og hópum
- Nemendur ræða um efnið
- Nemendur framkvæma tilraunir og athuganir
- Nemendur halda utan um vinnu sína í vinnubók

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Símat; kaflapróf:
- Vinnubók, skýrslur og ýmis verkefni metin
- Ástundun og vinnusemi

4.2. Eðlis- og efnavísindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Lotukerfið
 - Lotur og flokkar
 - Heiti flokka
 - Málmar og málmleysingar
 - Sérstaða vetnis
 - Hvarfgirni frumefna
 - Náttúruleg frumefni og gervifrumefni
 - Málmlöndur
 - Rauðablástur
 - Kolefni
 - Lífræn gerviefni
- Efnabreytingar
 - Varðveisla massans
 - Tegundir efnabreytinga
 - Úr einum ham í annan
 - Leysing og leysar
 - Leysni
 - Áhrif hita á leysni efna
 - Mettaðar og ómettaðar lausnir
 - Efnahvörf
 - Efnahvörf í ljósi frumeindakennningarinnar
 - Að stilla efnajöfnur
 - Hvernig gerast efnahvörf?
 - Útvermar og innvermar efnabreytingar
 - Kertaloginn í nærmynd

- Sýrur
- Basar
- Hlutleysing
- Sýrustig
- Súrt regn

4.3. Lífvísindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Líkaminn – frumur sem starfa saman
 - Sérhæfðar frumur
 - Líffærin starfa saman
- Melting og öndun
 - Næringarefnið verða að komast inn í frumurnar
 - Til hvers notum við fæðuna
 - Meltingarkvillar
 - Leið súrefnis úr andrúmslofti til frumna
 - Öndunarfærin – varnir og sjúkdómar
- Blóðrásin
 - Blóðrás líkamans
 - Blóðið og ónæmiskerfið
 - Sjúkdómar í blóði og hjarta
 - Hreinsistöðvar líkamans
- Húðin og stoð- og hreyfikerfið
 - Húðin er stærsta líffæri líkamans
 - Beinagrindin veitir líkamanum styrk og verndar hann
 - Vöðvarnir hreyfa líkamann
- Taugakerfið stjórnar líkamanum
 - Taugakerfið er gert úr taugafrumum
 - Heilinn er bæði móttakari og sendir
 - Kvillar og sjúkdómar í taugakerfinu
 - Lykt, bragð og tilfinning
 - Sjónin – ljósnæmt skilningarvit
 - Heyrn og jafnvægisskyn – tvö skilningarvit eyrna
 - Hormón eru boðberar líkamans

5. Samfélagsgreinar

Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:

Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum

Reynsluheimur:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi fylgir settum reglum um uppsetningu ritgerðar, heimilda og öflun heimilda fyrir ritgerð. Nemandi getur afmarkað efnispætti stórrar og smárrar sögu í ritgerð. Nemandi þekki landakort heimsins á þeim tíma sem þeir eru að fræðast um. Nemandi þekki upphaf, miðju og lok fyrri og seinni heimsstyrjaldar og hvaða áhrif hún hafði á heiminn. Nemandi skilji hvernig hugtökin kommúnismi og fasismi hafa mótað söguna á 20.öld. Nemandi þekki atburðarrásina sem leiddi til rússnesku byltingarinnar og áhrif hennar. Nemandi þekki og skilji af hverju fyrri heimsstyrjöld hófst. Nemandi þekki helstu atburði millistríðsáranna og hvaða áhrif þeir höfðu á söguna. Nemandi þekki og skilji atburði, persónu eða ákveðið tímabil í sögunni
	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi þekki heimsálfur og helstu einkenni þeirra, landslag, náttúrufar, atvinnuhættir, iðnaður og þjónusta. Nemandi þekki auðlindir og hvernig þær eru notaðar.
Hugarheimur:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi þekki styrkleika sína og getur nýtt sér það í skiptingu verka í hópavinnu. Nemandi geti tekið ábyrgð á eigin námi.
Félagsheimur:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi geti litið á atburði í sögunni bæði með augum samtímamanna á þeim tíma og út frá sínum augum. Nemandi sýnir metnað við að koma fram þekkingu sinni í verkefnum. Nemandi þekki og skilji mismun á rétti einstaklinga eftir tíma, kyni, trúarbrögðum, kynþætti og þjóðerni.
Samþætting við íslensku	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur beitt skipulegum vinnubrögðum og skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mátað málsgreinar og efnisgreinar. Nemandi getur tjáð hugmyndir sínar og skoðanir skriflega. Nemandi getur beitt reglum um réttitun og hefur náð góðu valdi á stafsetningu.

5.2. Jafnrétti og lífsleikni

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- heilbrigði – hollusta
- kynfræðsla
- ávana- og fíkniefni - félagsþrýstingur
- námstækni

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- bókin: Heil og sæl
- bókin: Mannlíkaminn
- ýmis gögn frá kennara
- myndbönd

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- umræður
- verkefnavinna
- flutningur verkefna
- paravinna
- hópvinna
- kynningar
- innlögn á töflu/skjávarpa

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- þeir sem þurfa að nota tölvu mega það
- skila verkefnum á mismunandi hátt

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Einstaklingsmappa
- Vinna í hópverkefnum
- Kynningar og munnlegur flutningur
- Ástundun og virkni í kennslustundum

5.3. Landfræði, saga og sam-/þjóðfélagsfræði

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum. Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár). **i. Viðfangsefni í náminu**

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- saga Íslands á 20. öld, helstu nýjungar í tengslum við atvinnuþróun, þéttbýlismyndun, hugmyndafræði og sjálfstæði
- fyrri og seinni heimsstyrjöldin
- vandamál folksfjölgunar og ójafnrar dreifingar mannfjöldans, þar með talið vaxandi borgvæðing
- hvað einkennir þróunarlönd og iðnríki

- heimsálfurnar Asía, Afríka, Evrópa, Ameríka, Eyjaálfa, Suðurskautslandið, ásamt einstökum löndum þar
- hvernig umhverfisþættir, tækni, efnahags- félags- og stjórnmálalegar breytingar hafa áhrif á löndin í heiminum
- að öðlast yfirlit yfir heiminn og geti borið saman ýmis einkenni heimsálfanna, hvað sé líkt og hvað ólíkt

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Styrjaldir og kreppa
- Um víða veröld —Heimsálfur
- Heimir —handbók um heimildarritun

<https://vefir.mms.is/flettibaekur/namsefni/heimirapa/?authuser=0#16>

- Beinagrindur-handbók um ritun eftir Sue Palmer
- myndbönd

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- innlögn á töflu/skjávarpa
- umræður
- verkefnavinna
- flutningur verkefna
- paravinna
- hópvinna
- stöðvavinna
- kynningar
- hugtakakort og glósur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- þeir sem þurfa að nota tölvu mega það
- skila verkefnum á mismunandi hátt

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Einstaklingsverkefni
- Hópverkefni
- Stöðvavinna
- Fræðileg textaskrif

6. Skólaípróttir

Námshæfni – viðmið og mat

Viðmið um námshæfni í skólaípróttum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþáttur	Hæfnipættir	Viðmið um námshæfni í skólaípróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs:
Heilsa og velferð	Pekking	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur nýtt sér æfingar sem efla líkamspól, hjarta- og blóðrásarkerfi Nemandi getur þekkt grundvallarhugmynd á bak við þjálfun styrks, hraða, krafts og liðleika. Nemandi getur þekkt grunnildi íþróttaiðkunnar og mikilvægi heilsusamlegs lífennis
	Leikni	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tekið þátt í leikjum og æfingum sem efla líkamspól, styrk og hraða Nemandi getur notað einföld hugtök sem tengjast sundi, íþróttum og líkamlegri áreynslu Nemandi getur þjálfað þrek sitt og þol í gegnum ýmsar íþróttagreinar og leiki
	Viðhorf	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sýnt viðfangsefni og kennslu jákvætt viðhorf.

Efnisþáttur	Hæfnipættir	Viðmið um námshæfni í skólaípróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs:
Hreyfing og afkastageta	Pekking	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur þekkt reglur í helstu hóp- og einstaklingsleikjum og undirstöðuatriði helstu íþróttagreina.
	Leikni	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur framkvæmt allt frá einföldum gróf- og fínhreyfingum í flóknar samsettar hreyfingar sem reyna á samhæfingu Nemandi getur framkvæmt æfingar sem reyna á styrk og stöðugleika Nemandi getur framkvæmt æfingar sem efla kraft, hraða og viðbragð Nemandi getur tekið þátt í stöðluðum prófum
	Viðhorf	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tekið virkan þátt í kennslustundum

Efnisþáttur	Hæfnipættir	Viðmið um námshæfni í skólaípróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs:
Félagslegir þættir og samvinna	Pekking	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur þekkt mikilvægi leikreglna, farið eftir þeim bæði í hóp- og einstaklingsíþrótt Nemandi getur þekkt áhrif og birtingarmyndir eineltis og stríðni og brugðist við því á æskilegan hátt Nemandi getur þekkt hvernig leysa á úr ágreiningi í leikjum og íþróttum
	Leikni	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur farið eftir leikreglum og fylgt fyrirmælum Nemandi getur borið virðingu fyrir mismunandi getu samnemenda sinna Nemandi getur tekið þátt í fjölbreyttum leikjum sem krefjast mismunandi reglna og samskipta
	Viðhorf	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sýnt virðingu og góða framkomu hvort sem leikur vinnst eða tapast Nemandi getur haft jákvæð og árangursrík samskipti til að efla liðsandann

Efnisþáttur	Hæfnipættir	Viðmið um námshæfni í skólaípróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs:
Öryggi og skipulag	Þekking	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur þekkt helstu reglur um umgengni og öryggi í íþróttahúsum og sundlaugum
	Leikni	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur fylgt settum reglum og brugðist á réttan hátt við fyrirmælum kennara – og starfsmanna íþróttahúsa og sundlauga Nemandi getur brugðist við óvæntum aðstæðum sbr. slys eða óhapp í íþróttatíma
	Viðhorf	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur borið virðingu fyrir áhöldum og eigum skóla Nemandi getur sýnt starfsfólki íþróttahúsa og sundlauga tillitssemi og virðingu

Grunnpættir menntunar í skólaípróttum

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnpætti menntunar í skólaípróttum:

Grunnpáttur	Áherslupættir grunnpáttanna menntunar Að nemandi
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> hreyfi sig alla daga vikunnar. taki þátt í æfingum og leikjum sér til ánægju ásamt því að efla eigið líkamshreyfni. taki þátt í íþróttum og sundi til að efla félagslegt tengsl og samvinnu við samnemendur. taki ábyrgð á eigin heilsu og skilji mikilvægi svefns, rétttrar næringar og daglegrar hreyfingar.
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> stundi fjölbreytta hreyfingu s.s. íþróttir, sund eða útivist sem eru án fordóma á skólatíma og í nærsamfélagi. hafi fengið kynningu á sem flestum íþróttagreinum. fái tækifæri, óháð kyni, til að njóta styrkleika sinna í íþróttum og sundi og ýta þar með undir jákvæða sjálfsmynd nemenda
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> fái tækifæri að velja sér æfingu eða leiki sem hann hefur áhuga á og er við hæfi. fái tækifæri til að koma með tillögur að æfingum eða leikjum eða hafa áhrif á skipulag kennslu þegar við á.
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> þekki áhrif þjálfunar á helstu líffæri eins og hjarta og lungu en einnig á vöðva- og taugakerfið. læri að taka sigri jafnt sem tapi og sýni íþróttamannslega framkomu. taki þátt í leikjum sem styrkja samvinnu og samskipti nemenda. þekki og fylgi leikreglum og geti skorið úr ágreiningi ef upp kemur.
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> fái tækifæri til að velja leik eða hreyfingu sem honum finnst áhugaverð og skemmtileg. hafi jákvæða upplifun af íþróttaiðkun og skilji mikilvægi reglubundinnar hreyfingar. verði meðvitaður um gildi æfinga og leikja, leggi sig ávallt fram og sé virkur og áhugasamur í íþróttatímum og sundi.

SKÖPUN:

- fáa tækifæri til að búa til, útskýra eða hanna reglur eða leik
- fáa tækifæri til að sjá um upphitun og skipuleggja kennslustund í íþróttum og sundi einn eða í hóp.

6.1. Íþróttir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Tímafjöldi: Tvær 40 mín. kennslustundir á viku að jafnaði yfir skólaárið.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Viðfangsefni 1 : Grunnþættir líkams- og hreyfifroska
 - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Viðfangsefni 2 : Líkams- og heilsurækt
 - Styrktaræfingar, stöðvaþjálfun, útihlaup, þrekpróf, þolpróf
- Viðfangsefni 3 : Knattleikir
 - Knattspyrna, handknattleikur, körfuknattleikur, blak,
- Viðfangsefni 4 : Spaðaíþróttir
 - Badminton, tennis, bandý
- Viðfangsefni 5 : Leikir
 - Boltaleikir, hlaupa- og viðbragðsleikir, kraftleikir, leiknileikir, sparkó, samvinnuleikir, ratleikir
- Viðfangsefni 6 : Áhaldafimleikar
 - Gólfæfingar, stökk yfir hest / kistu / kubbur, sveiflur í köðlum
- Viðfangsefni 7 : Frjalsar íþróttir
 - Hlaup, stökk, köst, víðivangshlaup, boðhlaup
- Viðfangsefni 8 : Sértækir námsþættir
 - Skólamót í leikjum, íþróttagreinum, frjálsum, sundi, skólaþrekmót, göngu- og hjólaferðir

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsgagn 1 : Áhöld í íþróttasal
 - Minni áhöld: Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
 - Stærri áhöld: Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- Námsgagn 2 : Áhöld í skóla og á skólalóð
 - Minni áhöld: Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
 - Stærri áhöld: Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Leið I: Kennsla í íþróttahúsi

- Íþróttasalur í Kaplakrika
- Frjálsíþróttahús í Kaplakrika
- Leið 2: Kennsla utanhúss
 - Frjálsíþróttavöllur í Kaplakrika

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Aðferð 1: Kennsluaðferðir
 - Sýnikennsla, vettvangsferðir, endurtekningaræfingar, námsleikir, stöðvabjálfun, áfangabjálfun, stöðugt bjálfunarálag, þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, kannanir, hópvinna.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lykilhæfni
- Hreyfing og afkastageta
- Stöðumat á líkamlegri færni
- Hegðun og atferli
- Símatseyðublöð
- Virkni
- Fyrirmæli og reglur
- Áhugi og Viðhorf Náms hæfni:
 - Leið 1: Útfærsla í höndum íþróttá og sundkennara skólans

6.2. Sund

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Tímafjöldi: Ein 40 mínútna kennslustund að jafnaði á viku yfir skólaárið

Áhersla er lögð á að nemandi þjálfist og öðlist aukna færni í mismunandi sundaðferðum. *i.*

Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í sundi eru:

- Viðfangsefni 1; Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska
 - Að nemandi þjálfist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, liðleika, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
 - Að nemandi geti synt 500 m þolsund og noti að lágmarki 3 sundaðferðir þar sem ekki skal nota hverja aðferð skemur en 75metra.
- Viðfangsefni 2; Bringusund
 - Að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli, öndun, armtaki og fótataki.
 - 100 metrar tímataka
- Viðfangsefni 3; Skólabaksund
 - Að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli og samhæfingu í armtaki og fótataki.
- Viðfangsefni 4; Skriðsund
 - Að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli öndun, armtaki og fótataki.
 - 50 metra tímataka
- Viðfangsefni 5; Baksund
 - Að nemandi nái tókum á legu, takti, rennsli, armtaki og fótataki.

- 25 metra tímataka
- Viðfangsefni 6; Flugsund ○ Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli, armtaki og fótataki.
- Viðfangsefni 7; Fatasund ○ Að nemandi þjálfist í sundi í fötum:
 - Stunga af bakka, 50 metra fatasund, þar af 8-10metra kafsund. Troða marvaða og afklæðast á sundi. Synt tilbaka sömu vegalengd
- Viðfangsefni 8; Kafsund
 - 8 metra tæknisund

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsgagn 1: Áhöld í sundlaug
 - Kútar, núðlur, flotbelti, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, kafhlið, gjarðir, dýnur, boltar, björgunardúkka

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Leið 1: Kennsla fer fram í ○ Suðurbæjarlaug
- Leið 2: Heimanám (foreldrar) ○ Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins. Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.
- Aðferð 1: Kennsluáðferðir ○ Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, þrautabrautir, hópvinna, samvinna

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Hæfniviðmið

- Tækni og afkastageta
 - 9. Sundstig
 - Kafsund: að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli og samhæfingu í armtaki og fótataki.
 - Þolsund: að nemandi geti synt 500 metra viðstöðulaust á undir 18:30 mín
 - Bringusund: að nemandi geti synt 100 metra á undir 2:25
 - Skriðsund: að nemandi geti synt 50 metra á undir 62 sek
 - Baksund: að nemandi geti synt 25 metra á undir 40 sek
 - Fatasund: að nemandi geti synt 50 metra eftir stungu og köfun
- Hegðun og atferli
- Símatseyðublöð
- Virkni: nemandi tekur virkan þátt í tímum
- Fyrirmæli og reglur: Nemandi hlýðir fyrirmælum og fer eftir reglum
- Áhugi og Viðhorf: Nemandi sýnir kennslu áhuga og jákvætt viðhorf b. Náms hæfni:
- Leið 1: Útfærsla í höndum íþróttá- og sundkennara skólans

7. Stærðfræði

Námshæfni – viðmið og mat

Mat á námshæfni felur í sér að meta árangur nemenda í stærðfræði í lok námstíma. Þau byggjast á (a) viðmiðum og (b) kvarðanum A-D til að meta viðmiðin sem liggja til grundvallar námsmati í lok skólaárs. Það er þó hvers skóla að ákveða hvort hann nýtir A-D kvarðann fyrr en í 10. bekk eða aðra matskvarða þótt hæfniviðmiðin liggi alltaf til grundvallar námsmati hverjar sem aðferðir og matskvarðar eru í einstaka skólum og bekkjum/árgöngum.

a. Viðmið um námshæfni í stærðfræði

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í stærðfræði
Tjáning og vinnulag:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur tjáð sig um stærðfræðileg efni munnlega, skriflega og myndrænt með tungumáli stærðfræðinnar Nemandi getur útskýrt hugsun sína og aðferðir fyrir öðrum og tekið þátt í rökræðum um lausnaleyðir Nemandi getur unnið í samvinnu við aðra að því að rannsaka og finna lausnir með hjálp stærðfræðinnar.
Talnareikningur: Prósentur Veldi og staðalform Ferningstala og ferningsrót, Talnameni	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur fundið prósentu, hluta og heild og reiknað breytingar og mismun. Nemandi getur notað veldi og staðalform í útreikningum. Nemandi getur útskýrt hvað ferningsrót tölu og ferningstala er og fundið þær. Nemandi getur flokkað tölur á talnalínu í mismunandi talnamengi og borið kennsl á ræðar og óræðar tölur.
Algebra: Röð aðgerða Gildi á stæðum Stæður Jöfnur	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur reiknað samkvæmt röð aðgerða. Nemandi getur reiknað gildi á stæðum. Nemandi getur einfaldað stæður með og án sviga. Nemandi getur leyst fyrsta stigs jöfnur, jöfnur með svigum og óuppsettar jöfnur.
Föll: Hnitakerfið Gildistöflur Gröf og formúlur fyrir beinar línur Línuleg föll í daglegu lífi	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur gert gildistöflur og teiknað jöfnu í hnitakerfi. Nemandi getur unnið með formúlu beinnar línu út frá grafi og jöfnum, borið kennsl á hallatölu og skurðpunkti við y-ás. Nemandi getur lýst aðstæðum úr daglegu lífi út frá föllum.

	<ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur unnið i samvinnu við aðra að því að rannsaka og finna lausnir með hjálp stærðfræðinnar. Nemandi getur sett upp og túlkað stærðfræðilegt líkan af raunverulegum aðstæðum – reikningur, teikningar, jöfnur og föll. Nemandi getur notað fjölbreyttar lausnaleyðir með aðstoð upplýsingatækni.
Mál og mælieiningar: <i>Mælieiningar</i> <i>Tímaútreikningar</i> <i>Hlutfallareikningar</i> <i>Samsettar einingar</i>	<i>Við lok árgangs:</i> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur breytt á milli mælieininga. Nemandi getur unnið með hlutföll. Nemandi getur reiknað tíma, hraða og eðlismassa svo og notað viðeigandi mælieiningar og breytt mælikvarða.
Rúmfræði: <i>Flatarmál og ummál</i> <i>tvívíðaforma</i> <i>Yfirborðsflatarmál og</i> <i>rúmmál</i> <i>þrívíðaforma</i>	<i>Við lok árgangs:</i> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur reiknað ummál og flatarmál tvívíðra rúmfræðiforma. Nemandi getur reiknað yfirborðsflatarmál og rúmmál þrívíðaforma.
Líkindi og talningarfræði: <i>Einfaldar líkur</i> <i>Fræðilegar líkur</i> <i>Líkur skráðar sem</i> <i>almenn brot,</i> <i>tugabrot og</i> <i>prósenta.</i> <i>Talningafræði</i> <i>Óháðar og háðar</i> <i>útkomur</i> <i>Vennmyndir</i> <i>Samhengi, sniðmengi</i> <i>og fyllimengi</i>	<i>Við lok árgangs:</i> <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur fundið og túlkað einfaldar líkur og reiknað samsetningarmöguleika á óháðum og háðum útkomum. Flokkað gögn í Vennmynd og fundið sammengi og sniðmengi.

7.1. Stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

Tímafjöldi: 5 tímar á viku

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

Talnareikningur

- Negatífar tölur
- Nákvæmni og námundun
- Prósent
- Veldi og ferningrót
- Tugveldi og tölur á staðalformi
- Talnmengi

Algebra

- Stæður
- Jöfnur

Mál og mælieiningar

- Tímaútreikningar
- Mælieiningar
- Hlutfallareikningur
- Samsettar einingar

Rúmfræði og útreikningar

- Flatarmál og ummál
- Rúmfræði hrings

Tölfræði og líkindareikningur

- Tölfræðihugtök
- Myndrit

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Almenn stærðfræði II
- Skali 2A og 2B Nemendabækur
- Ýmis verkefni
- Vasareiknar og spjaldtölvur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Í stærðfræði leggur kennari inn nýja námsþætti og aðstoðar svo nemendur eftir þörfum
- Nemendur vinna ýmis skilaverkefni
- Nemendur vinna ýmis verkefni í tölvum
- Nemendur vinna hópverkefni

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendum er skipt í hópa
- Náms efni er aðlagð að getu nemanda eftir föngum

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Leiðsagnarmat
- Kaflapróf eftir hvern kafla
- Vorpróf og miðsvetrarmat
- Skiladæmi úr námsþáttum
- Hópverkefni
- Frammistaða í tímum
- Heimavinnuskil
- Tölvuverkefni

7.2. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

1. Tjáning og tungumál stærðfræðinnar

- lesi og skrifi háar og lágar tölur sem koma fyrir í texta, töflum og myndritum, almenn brot, tugabrot, veldi og prósentur af ýmsu tagi
- fari rétt með algeng stærðfræðiheiti og tákni, s.s. aðgerðarmerki, jafnaðarmerki og sviga
- temji sér vandaða meðferð máls og þjálfist í að nota táknmál stærðfræðinnar í bland við venjulegt mál
- temji sér að skrifa skipulega minnispunkta og skýringarmyndir um stærðfræðileg efni í því skyni að auka skilning sinn og koma hugsunum sínum í skipulegra horf

2. Verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

- taki þátt í samstarfsverkefnum með bekkjarfélögum þar sem reynir á færni og þátttöku í umræðum um lausnarleiðir og niðurstöður.
- venjist því að lausnarleit getur kostað fyrirhöfn og þolinmæði
- fáist við verkefni og þrautir þar sem lausnarleiðir eru ekki augljósar fyrir fram.
- sjái og fáist við dæmi sem undirstrika mikilvægi þess að viðhafa skýra röksemdafærslu og kerfisbundna framsetningu
- þjálfist í flokkun hugtaka eftir eiginleikum í undir- og yfirflokkum
- rökstyðji niðurstöður sínar og skýri lausnarleiðir af nákvæmni.

7.2. Tölur, reikningur og algebra

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

- Negatífar tölur
- Prósentur
- Veldi og Tugveldi
- Stæður
- Jöfnur

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

1. Tölur

- vinni með veldareglur um heiltöluveldi
- vinni með frumtölur og þáttun
- öðlist leikni í reikniaðgerðum með ræðum tölum
- breyti endanlegum tugabrotum í almenn brot og almennum brotum í tugabrot með gefinni nákvæmni.

2. Reikningur

- **Veldi og ferningrót**
- Reikna með veldum
- Útskýra hvað ferningsrót af tölu er
- Finna ferningrót af tölu
- Bera kennsl á og nota teningstölu
- átti sig á samlagningarandhverfum
- vinni með formerkjareglur um reikninga með neikvæðum tölum
- vinni með veldi sem endurtekna margföldun, deilingu sem endurtekinn frádrátt og deilingu sem skiptingu
- kynnist staðalformi og kostum þess og reikni með tugveldum

- hafi fullt vald á forgangsröð aðgerða
- noti reiknivél til að reikna samsett dæmi með veldum og svigum
- venjist því að velja milli þess að reikna í huganum, á blaði eða með reiknivél.

I. Hlutföll og prósentur

Prósent

- reikna með prósentum og prómillum
- túlka og reikna með prósentustigum
- vinni með mælikvarða og hlutföll
- vinni með hlutföll í daglegu lífi og viðskiptum
- öðlist færni í prósentureikningi þar sem finna þarf prósentu, hluta og heild og geti reiknað breytingar og mismun í hundraðshlutum.

4. Algebra

- Stæður
- vinni áfram að lausn á fyrsta stigs jöfnum með einni óþekktri stærð með áherslu á rökrétta notkun jafnaðarmerkis
- leysi orðadæmi með því að setja upp og leysa fyrsta stigs jöfnur með einni óþekktri stærð
- noti víxlreglu, tengireglu og dreifireglu til að einfalda táknamstæður
- geri greinarmun á jöfnu og stæðu og æfist í einföldun slíkra táknamstæðna.

7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

- Hringur
- Rúmfræðiteikningar
- Formúlur
- Hlutföll
- Einslögun
- Mælikvarðar
- Hnitakerfi
- Formúlur og gröf
- Myndrit
- Miðsækni

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

1. Rúmfræði og mælingar

- tileinki sér hugtökin hringur, þvermál, geisli, bogi og hringgeiri, samsíða, hornréttur
- noti hringfara og reglustiku til að finna miðju striks, teikna horn og tvískipta horni
- þjálfist í aðferðum við hornamælingar, hornaútreikninga, flatarmáls- og ummálsreikninga, bæði marghyrninga og hringa
- geri sér grein fyrir óvissu í mælingum
- tileinki sér regluna um hornasummu þríhyrnings og noti regluna til að finna hornasummur marghyrninga.

2. Tölfræði

- vinni með og skilji hugtökin tíðni, hlutfallstíðni, tíðnidreifing, meðaltal, tíðasta gildi og miðgildi

- setji fram og túlki tíðnitöflur, súlurit, skifurit, línurit og noti aðrar einfaldar aðferðir við framsetningu og lýsingu tölulegra gagna
- sjái og greini villur eða villandi upplýsingar í framsetningu tölulegra gagna, s.s. þar sem mælikvarði á tíðniás er óreglulegur, hlutföll í myndum eru röng og hlutfallstíðni er rangt reiknuð.

3. Líkindi

- inni með hugtökin tíðni, hlutfallstíðni, tíðnidreifing, meðaltal, tíðasta gildi og miðgildi
- setji fram og túlki tíðnitöflur, súlurit, skifurit, línurit og noti aðrar einfaldar aðferðir við framsetningu og lýsingu tölulegra gagna

8. Upplýsinga- og tæknimennt 9. bekkur

Viðmið um námshæfni

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í upplýsinga- og tæknimennt
Vinnulag og vinnubrögð:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur nýtt upplýsingaver/snjalltæki á fjölbreyttan hátt til þekkinaröflunar og miðlunar. • Nemandi getur unnið sjálfstætt og tekið ábyrgð á eigin námsframvindu. • Nemandi getur unnið skapandi og á gagnrýnninn hátt, sjálfstætt og með öðrum. • Nemandi getur nýtt sér til fullnustu möguleika margvíslegs tæknibúnaðar á hagkvæman hátt. • Nemandi getur beitt rétttri fingrasetningu
Upplýsingaöflun og úrvinnsla:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur nýtt hugbúnað/forrit og önnur gögn við upplýsingaleit. • Nemandi getur nýtt efni á margvíslegu formi og rafrænan stuðning, s.s. <ul style="list-style-type: none"> ○ ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni. • Nemandi getur beitt gagnrýnni hugsun við að vega og meta upplýsingar með tilliti til gæða og efnismeðferðar þeirra. • Nemandi getur unnið með heimildir, virt siðferði í heimildavinnu og sett fram heimildaskrá samkvæmt viðurkenndum aðferðum.
	<ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur nýtt hugbúnað og forrit við uppsetningu ritgerða og ritsmiða samkvæmt viðmiðum um uppsetningu og frágang. • Nemandi getur nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu á tölulegum gögnum.
Tækni og búnaður:	<p>Við lok árgangs:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemandi getur nýtt hugbúnað/forrit við flókna framsetningu ritunarverkefna og tölulegra gagna. • Nemandi getur nýtt hugbúnað/forrit við myndvinnslu, hljóðvinnslu og gerð myndbanda. • Nemandi getur nýtt hugbúnað/forrit við fjölbreyttar vefsmíðar.

Sköpun og miðlun:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur útskýrt einfaldan hugbúnað, eðli og uppbyggingu tölvu. Nemandi getur nýtt hugbúnað við forritun og miðlun þekkingar á fjölbreyttan og skapandi hátt. Nemandi getur nýtt rafrænar leiðir og samskipamiðla af ábyrgð, unnið í samræmi við reglur um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um eigin siðferðislega ábyrgð.
Siðferði og öryggismál:	Við lok árgangs: <ul style="list-style-type: none"> Nemandi getur sýnt ábyrgð við meðferð og dreifingu upplýsinga hvort sem er til persónulegra nota eða heimilda- og verkefnavinnu. Nemandi getur nýtt rafrænar leiðir og samskipamiðla af ábyrgð, unnið í samræmi við reglur um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um eigin siðferðislega ábyrgð.

8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði

Tímafjöldi: 1 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Viðfangsefni 1 (taka mið af áherslum einstakra námssviða og ekki er hægt að tilgreina hér)
- Viðfangsefni 2 o.s.frv.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsgagn 1
- Námsgagn 2 o.s.frv.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- leið 1
- leið 2 o.s.frv.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- aðferð 1
- aðferð 2 o.s.frv.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- leið 1
- leið 2 o.s.frv.

8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni

Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár). Tækninotkun styður við nám nemanda í öllum faggreinum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- umgengnisreglur um spjaldtölvur
- þjálfist í notkun á tækni í námi sínu
- geti unnið með Google námsumhverfið, s.s. Docs, Slides, Sheets
- geti notfært sér ýmis námsforrit
- kynnist rafbókargerð s.s. Book Creator
- kynnist forritun
- kynnist aðferðum við kvikmyndagerð og hikmyndagerð
- kynnist því sem felst í stafrænni borgaravitund.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Excel æfingahefti/google sheets
- Netöryggi, vefir eins og saft.com
- Google skólaumhverfið, Book Creator, StopMotion, iMovie, Clips og fleiri forrit. □
Forritun; code.org, Box Island, Scratch Jr.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Upplýsingatækni er samþætt eins og hægt er inn í aðrar námsgreinar:

- Stuðningur við nám nemenda með því að nýta tækni
- Hóptímar þar sem nemendur kynnast efninu og vinna að verkefnum sínum undir leiðsögn.
- Verkefna- og hópvinna

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- *Leiðsagnarmat*
- *Verkefni í tímum*
- *Verkefni í öðrum námsgreinum*
- *Frammistaða nemanda í tímum*

9. Valgreinar

Sjá valbækling á heimasíðu Setbergsskóla

